

SUBJEKTIVITET EU U MEĐUNARODNOM PRAVU I HRVATSKI PRAVNI SUSTAV

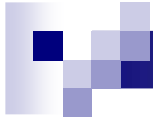
dipl. iur. Dominik Vuletić
Institut za međunarodne odnose, Zagreb
E mail: dominik@irmo.hr

CES prezentacija

Centar za europske studije objavljuje stručne članke (engl. Working papers) u kojima se predstavljaju rezultati istraživanja, stručni radovi i prikazi o aktualnim temama iz područja suvremenih europskih studija. Autori članaka izražavaju svoje vlastito mišljenje i ne zastupaju službene stavove institucija u kojima rade, niti Centra za europske studije.

Centar za europske studije (CES) pri Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu vodeća je akademska organizacija za politološko istraživanje Europske unije u Hrvatskoj. CES je prvi znanstvenoistraživački centar na sveučilišnoj razini posvećen znanstvenim i primjenjenim istraživanjima političkih procesa, aktera, institucija i vrijednosti unutar Europske unije i država koje se nalaze u procesu pridruživanja Europskoj uniji.

-SUBJEKTIVITET EU

-RECENTNA PRAKSA EUROPSKOG SUDA

-HRVATSKI PRAVNI SUSTAV

SUBJEKTIVITET EU U MEĐUNARODNOM PRAVU

Subjekti međunarodnog prava

- subjektivitet = sposobnost biti nositeljem prava i obveza

Subjekti međunarodnog prava su subjekti kojima međunarodno pravo priznaje prava i dužnosti, i koji djeluju po odredbama međunarodnog prava te su podvrgnuti međunarodnom pravnom poretku.

- države, međunarodne organizacije

- pojedinci, međunarodni gospodarski subjekti, ustanici i oslobodilački pokreti

SUBJEKTIVITET EU U MEĐUNARODNOM PRAVU

Presuda Europskog suda u predmetu *Van Gend and Loos* (1963):

„Zajednica predstavlja novi pravni poredak međunarodnog prava u čiju su korist države članice ograničile svoj suverenitet na određenim područjima; pravni poredak čiji su subjekti i ne samo na države članice već i njihovi državljani.“

Presuda Europskog suda u predmetu *Costa v. ENEL* (1964):

„Osnivanjem Zajednice na neograničeno vrijeme, s vlastitim tijelima, vlastitom osobnošću i sposobnošću za zastupanja na međunarodnom planu, a posebno, sa stvarnim ovlastima koje za nju proizlaze iz ograničenja suvereniteta država članica ili prenošenja na nju ovlasti, države članice ograničile su svoja suverena prava i stvorile pravni entitet koji obvezuje kako države članice tako i njihove državljane.“

SUBJEKTIVITET EU U MEĐUNARODNOM PRAVU

- diferencijacija EU/EZ
- prema postojećem sporazumu (UEU, verzija iz Nice) Unija nema pravnu sposobnost
- EZ ima pravnu sposobnost (UEZ, verzija iz Nice)
- prijedlog Lisabonskog ugovora uvodi pravnu osobnost EU

SUBJEKTIVITET EU U MEĐUNARODNOM PRAVU

- funkcioniranje EU izvan pravne osobnosti e.g. zajednička vanjska i sigurnosna politika (CFSP), pravosuđe i unutarnji poslovi (JHA)
- postoji li, implicitno, pravna sposobnost EU unatoč tome što nije navedena eksplicitno u UEU ?
- teorija volje, teorija objektivnih standarda

SUBJEKTIVITET EU U MEĐUNARODNOM PRAVU

- Mješoviti ugovori EZ-a = ugovori koje EZ kao subjekt međunarodnog prava sklapa sa trećim subjektima ali kojima su ugovorne strane i zemlje članice Unije
- Različiti od međunarodnih sporazuma koje EZ sklapa sama sa trećim subjektima jer uključuju klasični međunarodni pravni poredak ali i poredak europskog prava

SUBJEKTIVITET EU U MEĐUNARODNOM PRAVU

- Mješoviti ugovori sa paralelnim nadležnostima

- Mješoviti ugovori sa zajedničkim nadležnostima

Sporazumi o pridruživanju, SSP, trgovinski sporazumi.....

RECENTNA PRAKSA EUROPSKOG SUDA U LUKSEMBURGU

Predmet Europskog suda *Kadi* (C-302/05, C-415/05) iz 2005. god.:

- faktički supstrat

- Odluka :

“Obveze koje nameće međunarodni sporazum ne mogu derogirati ustavna načela UEZ”

- kritizirana od akademske zajednice (Gráinne de Búrca i Joseph Weiler)

- zaključak: ustavna načela UEZ-a nadređena međunarodnom pravnom poretku?

HRVATSKI PRAVNI SUSTAV

- Postupci udruživanja i pridruživanja
- Izmjene Ustava RH